

Prof. MUDr. Antonín Jabor, CSc. aneb „I mladí lidé se dožívají životních výročí“

Vladimír Palička

Než jsem začal psát tuto glosu (chtělo by se říci „oslavnou glosu“), tak jsem si přece jen našel několik předchozích článků o jubilantovi. Až mne to zaskočilo – je tam všechno! A to jsem si myslel, jak Tonda znám! No ale po chvíli jsem přece jen došel k závěru, že ho možná znám alespoň o trošku více než někteří ostatní.

Nechci moc opakovat již uvedená fakta, připomenout je krátce asi musím. Kolik má let, to víte (ale samozřejmě nevěříte), že promoval v Praze, že byl mnoho a mnoho let na Kladně, že vedl Katedru klinické biochemie IPVZ, že se úspěšně podílel na vzniku systému kontroly kvality v ČR (a tedy vzniku SEKKu), že založil a vede NASKL (Národní autorizační středisko pro klinické laboratoře), že vedl pracoviště laboratorních metod IKEM (a jak úspěšně!), že byl předsedou České společnosti klinické biochemie ČLS JEP, že stál u vzniku Národního číselníku laboratorních metod, že byl členem komisí IFCC a IUPAC, že je asi vůbec nejdéle zkoušejícím atestací z klinické biochemie, že je v různých redakčních radách odborných časopisů, vědeckých radách, že má stovky odborných publikací, možná i více než stovky přednášek, že rád (a dobře) píše odborné knihy – už se asi zastavím, i když by stále bylo o čem psát.

Tak něco jiného. Když dostal nejvyšší ocenění naší Společnosti, Hořejšího medaili, tak měl samozřejmě čestnou přednášku. Téma si každý medailista volí sám. Vždy to byla témata zajímavá, cenná a přínosná – Řízení kvality..., Diagnostika a léčba ..., Analytika protilátek..., Možnosti a limity klinické biochemie ..., Záludnosti metod ....

Tondovo téma vybočovalo, a „vybočovalo“ zcela charakteristicky pro něj. Mluvil „O lidech a klinické biochemii“. Všimněme si toho – „O lidech“. To je ono. Mluvil samozřejmě především o těch lidech, kteří ho ovlivnili a kterých si vážil a váží. Alespoň některé musím zmínit i tady.

Nelze začít jinak než Bedřichem Nejedlým. Jestli po nástupu Bedřicha Nejedlého řekl Miroslav Padevět, že je to velké štěstí pro Kladno a velké štěstí pro českou klinickou biochemii, tak měl nepochybně pravdu.

A jestli si Bedřich Nejedlý svým neomylným čichem vybral za svého nástupce Tonda, tak to bylo velké štěstí nejen pro klinickou biochemii, ale pro nás všechny. Tonda skvěle navázal na Bedřicha Nejedlého, skvěle drží linii klinické biochemie, a je neuvěřitelné, co vše stíhá – a je přitom nenápadný. Pořád patří k nejznámějším českým klinickým biochemikům ve světě – a to se cíleně a aktivně vyhýbá jakýmkoli funkcím nejen doma, ale i ve světě.

Snad mě omluví ti, o kterých se zde nezmíním – ale musí padnout alespoň jména Miroslav Engliš, Antonín Kazda, Miroslav Zámečník, nebo světově Poul Bjørndahl Astrup, Vladimír Fencel, Ole Siggaard-Andersen, Erik Magid, Rene Dybkaer, Hugo Katus, Paul Collinson, Allan Jaffe – a mnozí další, ať už se s nimi setkal a pracoval osobně nebo čerpal z jejich moudrosti.

A navíc – on zná snad všechny v našem oboru v ČR – a všichni znají jeho!

Co další je třeba zmínit, je jeho neuvěřitelný a neskuptečně široký záběr. Jen namátkou: kulturní – nedávno jsme společně navštívili řadu církevních a kulturních památek v Římě. Můj mozek už to skoro nestačil vnímat (kdo znáte Řím, víte, že to ani není možné najednou pobrat). Ale on byl stále aktivní, tohle věděl, tam ještě nutně potřeboval jít („jak to, že jsi ještě neviděl ...?“). Hudba – rád chodí na koncerty (dcera je aktivní profesionální houslistka), obrazy, (velkou radost mu udělala publikace o kompletním díle Michelangela Buonarrotiho), prostě renesanční člověk. A ještě běhá po horách!

Ještě že ho v klinické biochemii máme. On by se jistě prosadil i v jiných oborech, ale tady se opravdu našel. Nerad o tom všem, a hlavně o sobě, mluví a je velkou chybou, že o tom málo mluvíme my. Tak už to v Čechách bývá, že kdo hodně nekřičí, tak je málo vidět. Tonda nekřičí, naopak. Nemá to moc rád, když se o něm mluví, ale o to více pracuje. Vážme si takových lidí.

Tak ať ještě dlouho jeho tělo i mozek ignoruje nějaká čísla věku, a ať nás učí, jak to má v klinické biochemii i v životě vypadat!